

Wrocław, 18 lutego 2008 roku

WK.60/349/K-10/08

**Pan
Tomasz Mazur
p.o. Dyrektora
Gminnego Zakładu
Gospodarki Komunalnej w Żórawinie**

**Al. Niepodległości 17
55 – 020 Żórawina**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 11 stycznia do 1 lutego 2008 roku kontrolę gospodarki finansowej Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żórawinie zwanego dalej Zakładem.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym w dniu 1 lutego 2008 roku.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Zakładu, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Kontrola wykazała pewne nieprawidłowości i uchybienia spowodowane m.in. błędną interpretacją obowiązujących przepisów oraz niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu. Nieprawidłowości te w szczególności dotyczyły prowadzenia ksiąg rachunkowych Zakładu. Zauważyć jednak należy, że księgi te prowadzone są tylko przez jednego pracownika, pełniącego zarazem obowiązki Głównego księgowego Zakładu.

Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

W Zakładzie nie wprowadzono zasad systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2002 roku Dz.U. Nr 76, poz. 694 ze zm.), z którego wynika, że jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności dotyczące systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

W październiku 2007 roku w księgach rachunkowych Zakładu ujęto dowód księgowy oznaczony numerem K070008/109-115, który dokumentował operacje zakupu z września 2007 roku, co było niezgodne z art. 20 ust 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że do ksiąg

rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Na dowodach księgowych oznaczonych numerami K07008/30-32, K07008/58-60 brak było daty i podpisu stwierdzającego dokonanie kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej dokumentów, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Na koniec III kwartału, tj. na 30 września 2007 roku, Dyrektor Zakładu nie sporządził jednostkowych kwartalnych sprawozdań Rb-Z – “o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” oraz sprawozdania Rb-N – “o stanie należności”, a tym samym jednostka nie wykazała na 30 września 2007 roku zobowiązań wymagalnych na łączną kwotę 23.263,50 zł, wynikających z faktur o numerach: 2381/07/FC z 4 września 2007 roku (K070006/16-18), 2310/07/FC z 30 sierpnia 2007 roku (K070006/71-73), 2294/07/FC z 29 sierpnia 2007 roku (K070006/68-70), 1016/2007 z 2 sierpnia 2007 roku (K070006/7-9), 1056/2007 z 16 sierpnia 2007 roku (K070006/37-39), 1098/2007 z 27 sierpnia 2007 roku (K070007/15-17), 1149/2007 z 6 września 2007 roku (K070007/69-71), 1195/2007 z 14 września 2007 roku (K070007/84-86), 28893 z 9 września 2007 roku (K070007/87-92), 29832 z 16 września 2007 roku (K070007/93, 97-98), 30790 z 23 września 2007 roku (K070007/100-102) FV/0700757 z 31 sierpnia 2007 roku (K070007/123-125), 318/VIII/07 z 31 sierpnia 2007 roku (K070007/120-122). Powyższe było niezgodne z § 4 pkt 2 lit. d rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2007 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781), z którego wynika, że do sporządzania i przekazywania sprawozdań w imieniu jednostki są obowiązani kierownicy gminnych zakładów budżetowych – Rb-30, Rb-Z, Rb-N.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Na 10 dowodach księgowych ujętych w raporcie kasowym nr 09/2007, dokumentujących wypłatę gotówki z kasy, brak było pokwitowania odbioru gotówki z kasy, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy o rachunkowości, w myśl którego dowód księgowy powinien zawierać co najmniej podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów.

W raporcie 09/2007 dowody ujęte pod poz. 4, 5, 6, 7, 8, 15 i 22 nie posiadały poświadczenia sprawdzenia ich pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Pokwitowanie za zakup pocztowej książki nadawczej, którym udokumentowano rozchód ujęty pod poz. 22 w raporcie kasowym 09/2007, nie zawierało numeru dowodu księgowego oraz określenia strony wystawiającej pokwitowanie i tym samym nie spełniało warunków określonych w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 powołanej ustawy o rachunkowości dla dowodów księgowych.

W raportach kasowych nr 06/2007, 07/2007, 08/2007 i 09/2007 wykazane obroty po stronie rozchodów były niezgodne z obrotami konta 101 „Kasa” za ten sam okres sprawozdawczy, wbrew art. 16 ust. 1 w związku z art. 17 ust. 1 pkt 7 powołanej ustawy o rachunkowości, w myśl którego konta ksiąg pomocniczych prowadzonych dla operacji gotówkowych w przypadku prowadzenia kasy, zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej.

W raporcie kasowym nr 07/2007 za okres od 1 do 30 sierpnia 2007 roku wykazano przychód na kwotę 800,00 zł, którą pobrano z banku 31 lipca 2007 roku, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości, które stanowią, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi oraz obrotu detalicznego i gastronomii następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

W raporcie kasowym nr 01/2008 pod poz. 24 wykazano rozchód z 14 stycznia 2008 roku, pod poz. 25 rozchód z 10 stycznia 2008 roku, a pod poz. 26 rozchód z 7 stycznia 2008 roku. Było to niezgodne z art. 4 ust. 3 pkt 2 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że rachunkowość jednostki obejmuje prowadzenie, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym.

W raporcie kasowym nr 06/2007 sumę zamknięcia raportu kasowego wykazano w wysokości (-) 9.368,22 zł, a sumę zamknięcia raportu kasowego nr 07/2007 wykazano w wysokości (-) 1.894,27zł. Było to niezgodne z opisem do konta 101 zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), z którego wynika, że konto 101 „Kasa” służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasach jednostki. Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma rozchody gotówki i niedobory kasowe. Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie.

Dyrektor Zakładu nie powierzył funkcji kasjera żadnemu pracownikowi, a tym samym żaden z pracowników nie przyjął obowiązków kasjera i nie złożył deklaracji o odpowiedzialności materialnej za powierzoną mu gotówkę i inne walory, co było niezgodne z pkt 2 Instrukcji kasowej wprowadzonej zarządzeniem nr 18/2007 Dyrektora GZGK z dnia 31 grudnia 2007 roku, który stanowi, że w Gminnym Zakładzie Gospodarki Komunalnej funkcjonuje jedna kasa obsługiwana przez jednego kasjera wyznaczonego przez dyrektora zakładu.

Przychody do kasy ujęte w raporcie kasowym nr 01/2008 pod poz. 1, 6, 12, 18 i 27 nie zostały udokumentowane dowodami przychodowymi. Było to niezgodne z pkt 10 Instrukcji kasowej, który stanowi, że operacje gotówkowe kasy, tj. wypłaty i przyjmowanie wpłat dokonuje się na podstawie dowodów przychodowych (kwitariusz) i rozchodowych, podpisanych przez uprawnione osoby, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez dyrektora zakładu i głównego księgowego lub osoby upoważnione.

Zobowiązania na koniec września 2007 roku, wykazane wg wydruku p.n. „obroty i salda od konta 201-001 do 201-075 od 2007.01 do 2007.09 konta analityczne od 201-001 do 201-075” na kwotę: 294.020 zł, 4.160,26 zł oraz 4.001,60 zł, wynikały odpowiednio z faktur VAT o numerach: 402327 (K070008/58-60) wystawionej 4 października 2007 roku, 32217604/3030 (K070009/19-21) wystawionej 7 listopada 2007 roku i 21/11/07 (K070009/107-109) wystawionej 7 listopada 2007 roku. Było to niezgodne z art. 24 ust. 1 i 5 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z których wynika, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonywanie rozliczeń finansowych.

Inwentaryzację należności i zobowiązań Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej na koniec 2007 roku, jak wynika z oświadczenia pracownika GZGK, przeprowadzono telefonicznie, a z przeprowadzonych rozmów nie sporządzono notatek służbowych, co było niezgodne z art. 27 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

W zakresie wykonania planu finansowego

Nie uregulowano zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za listopad 2007 roku w wysokości 12.302,22 zł i za grudzień 2007 roku w kwocie 18.615,07 zł. Składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz fundusz pracy naliczone w marcu, maju, sierpniu i listopadzie 2007 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne i fundusz pracy naliczone w grudniu 2007 odprowadzone były po terminie określonym w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 roku Nr 11, poz. 74 ze zm.), w myśl którego płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Dyrektorowi, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), a w szczególności:
 - a) wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego zdarzeń, które nastąpiły w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - b) bieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy,
 - c) bieżące sporządzanie raportów kasowych, poprzez ujmowanie w nich wypłat gotówki w tym samym dniu, w którym dokonano wypłaty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy,
 - d) kwitowanie odbioru gotówki z kasy na dowodach źródłowych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy,
 - e) ewidencjonowanie operacji gotówkowych w porządku chronologicznym i systematycznym, stosownie do art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy
 - f) ewidencjonowanie w księgach rachunkowych operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych spełniających wymagania określone w art. 21 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy,
 - g) zamieszczanie na dowodach księgowych podpisów potwierdzających dokonanie sprawdzenia dowodu księgowego pod względem merytorycznym i formalno rachunkowym, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy,
 - h) przestrzeganie zgodności sald kont ksiąg pomocniczych z saldami kont księgi głównej, stosownie do art. 16 ust 1 ustawy,
 - i) właściwe dokumentowanie wyników przeprowadzonej inwentaryzacji rozrachunków, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy,
2. Sporządzanie jednostkowych kwartalnych sprawozdań Rb-Z – “o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” oraz sprawozdania Rb-N – “o stanie należności”, stosownie do § 4 pkt 2 lit. d rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 115, poz. 781 ze zm),
3. Terminowe regulowanie zaciąganych zobowiązań, stosownie do art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104),
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), a w szczególności określonych w załączniku nr 2 pkt II ust. 1 pkt 16 rozporządzenia w zakresie operacji gotówkowych,
5. Przestrzeganie przepisów zawartych w Instrukcji kasowej wprowadzonej 31 grudnia 2007 roku zarządzeniem nr 18/2007 Dyrektora GZGK, w szczególności w zakresie:
 - a) powierzenia funkcji kasjera jednemu z pracowników GZGK stosownie do postanowień pkt 2 Instrukcji,
 - b) ewidencjonowania operacji gotówkowych dotyczących przychodów do kasy na podstawie dowodów przychodowych, stosownie do pkt 10 Instrukcji

6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 roku Nr 11, poz. 74 ze zm.), w szczególności w zakresie terminowego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz fundusz pracy, stosownie do art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jan Żukowski
Wójt Gminy Żórawina